

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

Το 1821 στην Πρώτη Σελίδα: Η Ελληνική Επανάσταση στον Διεθνή και Εγχώριο Τύπο

Διημερίδα με αφορμή τα 200 χρόνια από την έκδοση των *Ελληνικών Χρονικών* (1^η Ιανουαρίου 1824) στο Μεσολόγγι

Αθήνα, 29-30 Ιανουαρίου 2024

Βουλή των Ελλήνων, Αίθουσα Γερουσίας

Δευτέρα 29 Ιανουαρίου 2024

09.00-10.00

Εγγραφές

10.00-10.30

Προεδρεύουσα: Μαρία Καμηλάκη

*Αναπλ. Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διοίκησης,
Βιβλιοθήκης και Εκδόσεων, Βουλή των Ελλήνων*

Χαιρετισμοί:

Κωνσταντίνος Τασούλας, Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων

Γεράσιμος Σιάσος, Πρύτανης Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Rebecca Sweetman, Διευθύντρια της Βρετανικής Σχολής Αθηνών

Γιάνα Αγγελοπούλου, Πρόεδρος της Επιτροπής «Ελλάδα 2021»

10.30-11.00

Τα ερευνητικά προγράμματα για τις Εφημερίδες της Επανάστασης (2020-2025)¹

Αριστείδης Χατζής

Καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

11.00-11.45

1^η διάλεξη

Προεδρεύουσα: Γιάννα Τζουρμανά, Πάντειο Πανεπιστήμιο

¹ Χρηματοδότηση από την «Επιτροπή Ελλάδα 2021» (2021-2022), ΕΚΠΑ (2020-2024), ΕΛΙΔΕΚ (2024-2025).

Ο Λόρδος Βύρων και τα *Ελληνικά Χρονικά*: η ελευθεροτυπία εν καιρώ πολέμου

Roderick Beaton,

Ομότιμος καθηγητής στην Έδρα Νεοελληνικής και Βυζαντινής Ιστορίας, Γλώσσας και Φιλολογίας στο King's College London (Έδρα «Κοραής») και Πρόεδρος του Δ.Σ. της Βρετανικής Σχολής Αθηνών

11.45-12.00

Διάλειμμα για καφέ

12.00-13.45

1^η συνεδρία

Προεδρεύων: Νίκος Θεοτοκάς, Πάντειο Πανεπιστήμιο

«Για την πολιτική κατήχηση του έθνους»: Πολιτικές έννοιες της νεωτερικότητας στα *Ελληνικά Χρονικά*

Αλεξάνδρα Σφοίνη

Διευθύντρια Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Ελληνικά Χρονικά (1824-1826): Σύγχρονα μαθήματα συνταγματικού δικαίου

Σπύρος Βλαχόπουλος

Καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το «Ελληνικό Ζήτημα» στους *Times* του Λονδίνου, 1821-1828

Μιχάλης Σωτηρόπουλος

1821 Fellow in Modern Greek Studies, Βρετανική Σχολή Αθηνών

Ξεφυλλίζοντας τα *Ελληνικά Χρονικά* στην επετειακή έκθεση του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου «ΕΠΑΝΑΓΥΣΤΑΣΗ '21»

Δήμητρα Κουκίου

Ιστορικός, Αν. Διευθύντρια Εθνικού Ιστορικού Μουσείου

13.45-14.15

Διάλειμμα για ελαφρύ γεύμα

14.15-15.45

2^η συνεδρία

Προεδρεύουσα: Άντα Διάλλα, Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών

Τα *Ελληνικά Χρονικά* στον Αγώνα του Πνεύματος: Η συμβολή της εφημερίδας του Μεσολογγίου στη διαμόρφωση του εθνικού και πολιτικού χαρακτήρα των Ελλήνων

Κατερίνα Τσέρτου

Ιστορικός-Ερευνήτρια

Ο Γεωργάκης Νικολού Βαρνακιώτης μέσα από τα *Ελληνικά Χρονικά*

Κωνσταντίνα Πλατανιά

Υποψήφια Διδακτόρισα, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ο *Απόλλων*: Ανατέμνοντας την πρώτη αντιπολιτευτική εφημερίδα στο Ελληνικό Κράτος

Άρης Κατωπόδης

Ιστορικός-Ερευνητής

15.45-17.15

3^η συνεδρία

Προεδρεύων: Ηλίας Κολοβός, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος και τα *Ελληνικά Χρονικά*

Λύντια Τρίχα

Νομικός-Ιστορικός

Τα *Ελληνικά Χρονικά* στην ελληνική ιστοριογραφία

Έλλη Δρούλια

Ιστορικός, π. Διευθύντρια της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων

Τα *Ελληνικά Χρονικά* στον βρετανικό τύπο και οι ειδήσεις του ξένου τύπου σε αυτά

Ελένη Αγγελομάτη-Τσουγκαράκη

Ομότιμη Καθηγήτρια, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

17.15-17.30

Διάλειμμα για καφέ

17.30-19.00

4^η συνεδρία

Προεδρεύων: Δημήτρης Δημητρόπουλος, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Η γλώσσα του Τύπου κατά την Επανάσταση του 1821

Μαρία Καμηλάκη

Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διοίκησης, Βιβλιοθήκης και Εκδόσεων, Βουλή των Ελλήνων

Η ανάγκη επίσημης εφημερίδας στα χρόνια του Αγώνα

Χαρίκλεια Δημακοπούλου

Ιστορικός του Δικαίου, Γενική Γραμματέας της Ιστορικής και Εθνολογικής Εταιρείας της Ελλάδος

«Έχομεν από πηγήν αλάνθαστον...»: Οι ειδησεογραφικές πηγές των εφημερίδων της Επανάστασης μέσα από το παράδειγμα των *Ελληνικών Χρονικών*

Σοφία Πίλουρη

Υποψήφια Διδακτόρισα, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τρίτη 30 Ιανουαρίου 2024

10.00-11.30

5^η συνεδρία

Προεδρεύουσα: Μαρία-Χριστίνα Χατζηγιάννου, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Η *Εφημερίς* των αδελφών Μαρκιδών-Πούλιου: Η απαρχή του προεπαναστατικού Τύπου

Άλκηστη Σοφού

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Σορβόνης

Ιταλόγλωσσες ελληνικές εφημερίδες (1800-1850): *Monitore*, *Gazzetta* και *Telegrafo*

Τζώρτζης Οικονόμου

Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Στοκχόλμης

Ελληνικός τύπος σε γαλλική γλώσσα: τα γαλλόφωνα και δίγλωσσα έντυπα του 19ου αιώνα

Δέσποινα Προβατά

Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

11.30-11.45

Διάλειμμα για καφέ

11.45-13.15

6^η συνεδρία

Προεδρεύουσα: Βάσω Σειρηνίδου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Εκδοτικοί σχεδιασμοί στη συγκυρία του Αγώνα: Αγγελίες αυτοτελών εντύπων, με βάση τα κατάλοιπα του Φίλιππου Ηλιού

Μαρία Βλασσοπούλου και Ειρήνη Ριζάκη

Προϊσταμένη Τμήματος Μπενακείου Βιβλιοθήκης και Συλλογών Πολιτικών Προσωπικοτήτων, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων / Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, Βιβλιολογικό Εργαστήρι «Φίλιππος Ηλιού»

Πού, πότε και πώς «ετυπώθηκαν παρά Νικολάου Μπαρότζη του Σαλωνίτου προς χάριν του Γένους» τα διπλώματα καταδρομής (Lettres de marque) το 1821;

Γιάννης Κόκκωνας

τ. Καθηγητής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Διαφωτισμός, Τύπος και επαναστατική πολιτική: Ο αββάς Grégoire για τα γεγονότα του Απριλίου 1821

Κωνσταντίνος Ηροδότου

Ιστορικός

13.15-15.15

7^η συνεδρία

Προεδρεύουσα: Μαρία Ευθυμίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η ελευθερία του τύπου ως οιονεί δικαίωμα πολιτικής συμμετοχής στα Συντάγματα Άστρους και Τροιζήνας

Μιχάλης Τσαπόγας

Νομικός

Επανάσταση και λογοκρισία. Η απόφαση «παύσης» του Θεόκλητου Φαρμακίδη, η εμπλοκή του Σπυριδώνα Τρικούπη και τα όρια του επαναστατικού φιλελευθερισμού

Θάνος Αγγελίδης

Υποψήφιος Διδάκτορας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

«Έλλην απλούς ή έλλην πολιτογραφημένος;»: Η ταυτότητα του Έλληνα στις εφημερίδες της Επανάστασης

Ελπίδα Βόγλη

Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

15.15-17.15

8^η συνεδρία

Προεδρεύουσα: Όλγα Κατσιαρδή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ο Jeremy Bentham για την ελευθερία της έκφρασης

Φιλήμων Παιονίδης

Καθηγητής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Ο Τύπος ως νέο πεδίο πολιτικής δράσης: Με τα *Αρεοπαγίτικα* του Τζων Μίλτον από τη Γαλλική στην Ελληνική Επανάσταση.

Νάσια Γιακωβάκη

Επίκουρη Καθηγήτρια, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Διεθνικός φιλελευθερισμός στη μεταναπολεόντεια Ευρώπη: Η περίπτωση του λογοτεχνικού περιοδικού *Ο Φιλελεύθερος* (*The Liberal*, 1822-1823)

Μαρία Σχοινά

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Οι Αυστριακοί και ο Τύπος της Ανατολικής Μεσογείου κατά την Επανάσταση (1821-1827)

Δημήτριος Μ. Κοντογεώργης

Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

17.15-17.30

Διάλειμμα για καφέ

17.30-18.30

9^η συνεδρία

Προεδρεύων: Σουκρού Ιλιτζάκ, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών

Η εικόνα του αδικαίωτου Αγωνιστή στους *Διαλόγους Επτά* του Μιχαήλ Χουρμούζη (1834)

Ελισσάβετ Τσκανίκα

Μέλος ΕΔΙΠ, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Οι αντιλήψεις περί Ελληνικής Επανάστασης στον Τύπο κατά την περίοδο της Οθωνικής απολυταρχίας

Μυρτώ Λάμπρου

Μέλος ΣΕΠ, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

18.30-19.15

2^η διάλεξη

Προεδρεύουσα: Άννα Καρακατσούλη, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Οι τυπογράφοι: Η τέχνη τους στις ανάγκες και τους στόχους της Επανάστασης του 1821

Χρήστος Λούκος

Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης